

Sygn. akt I C 808/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Marciniak

Protokolant: st. sekr. sądowy Dorota Borowy

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa M. W. (1) i M. W. (2)

przeciwko: (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powodów M. W. (1) i M. W. (2) kwotę 103.247,30 zł (sto trzy tysiące dwieście czterdzieści siedem złotych 30/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2012 r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie,
3. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kaliszu kwotę 4.868,94 zł. (cztery tysiące osiemset sześćdziesiąt osiem złotych 94/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych,
4. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 15.737,55zł. (piętnaście tysięcy siedemset trzydzieści siedem złotych 55/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Mirosława Marciniak

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 3 czerwca 2013 r. powodowie M. W. (1) i M. W. (2) wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 110.674,57 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 26 marca 2012 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 2-6).

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że są współwłaścicielami domu położonego w miejscowości W.(...) Powodowie podali, że ponieśli szkodę na skutek wadliwie wykonanej instalacji rekuperacji wykonanej przez firmę (...) sp. z o.o. w O., która na dzień powstania szkody była ubezpieczona przez pozwanego od OC z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Powodowie zgłosili szkodę pozwanemu, który odmówił wypłaty odszkodowania. Odwołanie okazało się bezskuteczne.

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 października 2013 r. pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany podał, że powodowie zgłosili szkodę w postaci zalania pomieszczeń domu przez urządzenie klimatyzacji. Pozwany zarzucił, że instalacja rekuperacji posiadała wady w postaci niewystarczającej izolacji rur, braku systemu odprowadzania skroplin i ułożenia rekuperatora bezpośrednio na płytach styropianowych

bez zapewnienia systemu wentylacji. Usunięcie tych usterek zgodnie z § 9 ust. 3 OWU spoczywa na ubezpieczonym w ramach gwarancji i rękojmi, gdyż ochroną ubezpieczeniową nie są objęte koszty i nakłady ubezpieczonego w razie skorzystania przez poszkodowanego z uprawnień z rękojmi lub gwarancji. Pozwany także podniósł, że zawilgocenia w okolicy rekuperatora były krótkotrwałe i nie spowodowały szkody, a zawilgocenia stropu poza bezpośrednim sąsiedztwem rekuperatora są wynikiem wadliwie wykonanych robót budowlanych przez firmę wykonującą dach, za które ubezpieczony nie ponosi odpowiedzialności (k. 45-50).

Strony wymieniły pisma procesowe, które nie zmieniły ich stanowiska w sprawie.

Na rozprawie w dniu 15 grudnia 2015 r. (k. 244) pełnomocnik powodów wniósł o zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości z uwagi na poniesiony nakład pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie M. W. (2) i M. W. (1) są współwłaścicielami domu położonego w W.(...).

(dowód: zeznania powoda – nagranie 00:09:55-00:45:56 płyta k. 68, 00:10:19-00:20:07 płyta k. 245 i powódki – nagranie 00:46:27-00:46:44 płyta k. 68, 00:20:07-00:22:24 płyta k. 245)

W dniu 3 listopada 2011 r. powodowie zawarli z firmą (...) sp. z o.o. w O. umowę na dostawę i montaż instalacji wentylacyjnej. Do obowiązków wskazanej firmy należało wykonanie systemu wentylacji w budynku jednorodzinny powodów. W § 4 wykonawca udzielił powodom dwuletniej gwarancji. W okresie od 5 listopada do 30 listopada 2011 r. wykonano instalację wentylacyjną w budynku powodów. Dom powodów nie był wówczas zamieszkały. Wentylacja służyła wówczas zapewnieniu dostępu świeżego powietrza. W lutym 2012 r. powodowie wjeżdżając do garażu zauważyli na posadzce dużą plamę wody i kapiącą z sufitu wodę. Powodowie stwierdzili zalanie podłogi z płyt MFP na poddaszu i przesiąknięcie przez strop oraz zalanie sufitu w 11 pomieszczeniach na parterze. Główna centrala rekuperacyjna była zainstalowana na poddaszu na pograniczu kotłowni i garażu, a rury instalacji rozprowadzono po całym budynku. Powodowie zgłosili szkodę ubezpieczycielowi budynku, a on odesłał ich do wykonawcy wentylacji. G. Z. prowadzący firmę (...) przyjechał do budynku powodów, gdzie stwierdził rozszczelnienie instalacji na skutek złego wykonania izolacji łączenia kanałów wyciągowych i nakazał wyłączyć urządzenie oraz polecił zgłosić szkodę pozwanemu. Firma (...) sp. z o.o. w O. była ubezpieczona przez pozwanego (...) S.A. w W. w okresie od 22 lutego 2012 r. do dnia 21 lutego 2013 r. W § 9 ust. 3 OWU OC dla klienta indywidualnego oraz małego i średniego przedsiębiorcy wyłączono odpowiedzialność pozwanego za szkody, które ubezpieczony zobowiązany jest naprawić w ramach rękojmi lub gwarancji.

(dowód: zeznania powoda – nagranie 00:09:55-00:45:56 płyta k. 68, 00:10:19-00:20:07 płyta k. 245 i powódki – nagranie 00:46:27-00:46:44 płyta k. 68, 00:20:07-00:22:24 płyta k. 245, świadka G. Z. – nagranie 00:50:08-01:10:49 płyta k. 68, umowa – k. 19-20 akt szkody, polisa seria (...) z dnia 21 lutego 2012 r. – k. 21v- 22 akt szkody, protokół odbioru robót – k. 165-166, OWU OC – wydruk z Internetu)

Powód zamówił dwa osuszacze w celu usunięcia wilgoci z domu. Po kilku dniach rzeczoznawca pozwanego M. R. przyjechał dokonać oględzin szkody, wykonał pomiary i sporządził dokumentację fotograficzną. M. R. stwierdził brak szczelności rur rekuperatora i brak odprowadzenia wody skroplinowej lub pojemnika na wodę. Woda skraplała się w rekuperatorze i rurach. W miejscach połączeń rur były ślady po mokrych plamach, a pod rekuperatorem były mokre plamy. Odkryte płyty podłogowe i wełna w stropie pokryte były pleśnią. Decyzją z dnia 26 marca 2012 r. pozwany odmówił wypłaty odszkodowania. Powodowie zlecieli prywatny kosztorys remontu ich budynku mieszkalnego. W kwietniu 2012 r. K. K. (1) dokonał oględzin. Warstwa izolacji termicznej stropu o grubości 60 cm była zawilgocona, belki stropowe były zapleśniałe, a wilgoć przeniknęła przez dwie warstwy płyt kartonowo – gipsowych, które miały powierzchnię pofalowaną i miejscami odpadała z nich farba łącznie ze szpachlówką gipsową. K. K. (1) wycenił wartość robót remontowych na kwotę 110.674,57 zł. Powodowie pismem z dnia 4 czerwca 2012 r. wnieśli odwołanie od

powyższej decyzji żądając wypłaty odszkodowania w kwocie 110.674,57 zł. Decyzją z dnia 19 lipca 2012 r. pozwany nie uwzględnił odwołania.

(dowód: zeznania powoda – nagranie 00:09:55-00:45:56 płyta k. 68, 00:10:19-00:20:07 płyta k. 245 i powódki – nagranie 00:46:27-00:46:44 płyta k. 68, 00:20:07-00:22:24 płyta k. 245 i świadków K. K. (1) – nagranie 00:06:41-00:25:34 płyta k. 74, M. R. – nagranie 00:25:34-01:15:40 płyta k. 74, pismo – k. 10-11, odwołanie – k. 12-15, pismo – k. 16-17, kosztorys inwestorski – k. 18-32)

Powodowie dokonali remontu domu wymieniając cały strop, gdyż na wacie izolacyjnej wystąpiła pleśń. Ponadto powodowie dokonali odgrzybienia belek stropu i pomalowali zalane ściany zgodnie z zakresem prac wskazanych w kosztorysie inwestorskim. W lipcu 2012 r. firma (...) sp. z o.o. w O. dokonała naprawy instalacji rekuperacji, wymieniła rury i ocieplila je.

(dowód: zeznania powoda – nagranie 00:09:55-00:45:56 płyta k. 68, 00:10:19-00:20:07 płyta k. 245 i powódki – nagranie 00:46:27-00:46:44 płyta k. 68, 00:20:07-00:22:24 płyta k. 245)

Krótkotrwały wpływ wody z rekuperatora nie mógł spowodować rozwoju grzybów pleśniowych w bardzo krótkim czasie przy niskich temperaturach zimą, gdyż rozwijają się one w sytuacji długotrwałego zawilgocenia przy występowaniu dodatnich temperatur. Szkodę wywołało zalanie obiektu poprzez wadliwą pracę rekuperatora, a nie „grzyb” w elementach budowlanych. Wszystkie koszty związane z naprawą były konieczne i wynikają z zalania wodą z rekuperatora.

(dowód: pisemna opinia (...) Oddział w P. – k. 116-133, uzupełniająca opinia – k. 147-151 i ustna opinia K. K. (2) – nagranie 00:06:50-00:50:26 płyta k. 195 i J. L. – nagranie 00:50:26-01:13:44 płyta k. 195)

Przyczyną powstałej szkody było zalanie stropu poddasza spowodowane niepoprawnym wykonaniem instalacji wentylacji mechanicznej. Brak szczelności tej instalacji spowodował, że wykraplająca się w wyniku kondensacji zawartej w powietrzu pary wodnej woda wydostawała się na zewnątrz instalacji powodując zalanie wszystkich pomieszczeń budynku. Powyższe odbywało się w sposób ciągły z najwyższym natężeniem w miesiącu lutym 2012 r., w którym to panowały najniższe temperatury. Zjawisko kondensacji pary wodnej w przewodach wentylacyjnych jest wprost proporcjonalne do wielkości różnicy temperatur: zewnętrznej (zimne poddasze) i powietrza w rurach wentylacyjnych. Stąd zakres zalania był tak duży. Do zaistnienia szkody doszło w trakcie trwania ochrony ubezpieczeniowej:

- polisa nr (...) – Seria (...) z dnia 18 lutego 2011 r.,
- polisa nr (...) – Seria (...) z dnia 21 lutego 2012 r.

W rejonie usytuowania rekuperatora przyczyną powstania szkody był niewłaściwie działający system odwodnienia rekuperatora. Taki stan mógł spowodować powstanie i rozwinięcie się pleśni widocznej na belkach drewnianych stropu i wierzchniej warstwie wełny mineralnej stwardzonej w chwili przeprowadzanej wizji lokalnej z dnia 21 marca 2012r.

Teoretycznie powstanie pleśni mogło mieć miejsce przed wykonaniem instalacji wentylacji mechanicznej. Jednak jej zakres występowania byłby znacznie ograniczony, gdyż w trakcie prowadzonych przez firmę (...) sp. z o.o. w O. prac montażowych instalacji systemu wentylacji i rekuperacji na znacznej powierzchni nie stwierdzono występowania pleśni (ok. 50 % powierzchni poddasza). Wentylacja grawitacyjna przestrzeni poddasza odbywała się i odbywa się nadal poprzez zamontowane w płaszczyźnie dachu 11 szt. dachówki wentylacyjnej (system pokrycia dachu – B.), trzy otwory wentylacyjne tzw. (...), kanał wentylacyjny w kominie oraz otwory wentylacyjne wykonane w ścianach kolankowych budynku oraz w podbitce otaczającej cały budynek, (co 11 panel podbitki posiada oryginalnie wydrążone otwory wentylacyjne). Tak więc wentylacja grawitacyjna poddasza jest i była zapewniona. Wentylacja stropu odbywa się poprzez szczeliny w podłodze i na skutek zbyt małej przestrzeni wentylacyjnej pod podłogą mogło teoretycznie

dojść do powstania pleśni. Jednak to nie było przyczyną powstałej szkody. Ponieważ zasinienie belek stropowych mogło powstać w wyniku niedokładnego zabezpieczenia środkami grzybobójczymi dostarczonego na budowę drewna konstrukcyjnego.

Wszystkie prace naprawcze szkody zawiera kosztorys inwestorski. Przyjęte stawki do kosztorysu mieszczą się w granicach obowiązujących w tym okresie. Zakres prac zawarty w kosztorysie jest zgodny z technologią wykonania prac – konieczność demontażu całego rusztu lekkiej zabudowy sufitu oraz zdjęcia płyt gipsowo-kartonowych, celem usunięcia dolnych warstw płyt wełny mineralnej. Wartość kosztorysu pomniejszona po sprawdzeniu wynosi 103.247,30 zł brutto, w tym kwota 95.599,35 zł netto i kwota 7.647,95 zł VAT. Na powyższe kwoty składają się roboty rozbiórkowe, odgrzybianie konstrukcji drewnianej stropu, roboty budowlane i roboty elektryczne.

(dowód: pisemna opinia biegłego z dziedziny budownictwa G. K. – k. 201-218 i ustna opinia – nagranie 00:03:34-00:09:26 płyta k. 245)

W sierpniu 2013 r. powodowie zamieszkali w przedmiotowym domu. Powód pracuje jako Prezes Zarządu firmy (...) sp. z o.o. Powódka jest księgową w firmie (...) w W..

(dowód: zeznania powoda – nagranie 00:09:55-00:45:56 płyta k. 68, 00:10:19-00:20:07 płyta k. 245 i powódki – nagranie 00:46:27-00:46:44 płyta k. 68, 00:20:07-00:22:24 płyta k. 245)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów w postaci dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz zeznań świadków i stron. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i stron z poniższymi zastrzeżeniami.

Sąd nie dał wiary opinii (...) Oddział w P. wykonanej przez K. K. (2) i J. L. w części pierwszej opinii pisemnej zawierającej wniosek, że współprzyczyną szkody oprócz wycieku wody z klimatyzacji było wadliwe wykonanie wentylacji dachu i przyjęcie, że pozwany odpowiada wyłącznie za połowę powstałej szkody według kosztorysu przedłożonego przez powodów, a także nie odpowiada za koszty odgrzybienia belek stopu. Sami bowiem biegli w opinii uzupełniającej i opinii ustnej na rozprawie stwierdzili, że szkoda wynika wyłącznie z zalania wodą w wyniku pracy rekuperatora i konieczne były wszystkie prace wykonane przez powodów w postaci wymiany całego stropu. Przeciwno wiarygodności tej części opinii świadczy także okoliczność, że nie dokonano oględzin przedmiotowego budynku, a mimo to przyjęto, iż wadliwie wykonano wentylację dachu nie dysponując żadnym materiałem dowodowym potwierdzającym tę tezę, a ponadto powodowie okolicznością tym kategorycznie zaprzeczyli. Ponadto biegły G. K. kategorycznie przyjął, że koszty odgrzybiania belek stropu wchodzą w zakres szkody, a więc także wynikają z zalania, bowiem w czasie montażu rekuperacji nie stwierdzono grzybów, a wentylacja dachu była prawidłowa.

Sąd uznał opinię biegłego z dziedziny budownictwa G. K. za rzetelną, fachową, wiarygodną i sporządzoną zgodnie ze standardami zawodowymi oraz zgodne z obowiązującymi w tej materii regulacjami. Wskazać należy, iż biegły przygotowując opinię oparł się na oględzinach nieruchomości i dokumentacji szkody. Ponadto biegły udzielił odpowiedzi na pytania Sądu, a strony nie kwestionowały tej opinii.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powodowie dochodzą od pozwanego zapłaty odszkodowania za zalanie budynku na skutek nieprawidłowego wykonania instalacji rekuperacji przez jego wykonawcę objętego umową ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej przez pozwanego oraz odsetek ustawowych za zwłokę w wypłacie odszkodowania.

Przepis art. 822 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający lub ubezpieczony.

Nie było sporne między stronami, iż doszło do zdarzenia wyrządzającego powodom szkodę oraz, że pozwany dysponuje legitymacją bierną, gdyż łączyła go z wykonawcą instalacji rekuperacji umowa ubezpieczenia od odpowiedzialności

cywilnej z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Pozwany nie kwestionował także błędnego wykonania instalacji rekuperacji, a zatem zawinionego zachowania ubezpieczonego wykonawcy.

Sporna między stronami była jednak kwestia, czy szkoda powstała w budynku powodów była wynikiem zalania z instalacji rekuperatora, czy z wadliwego wykonania wentylacji dachu, a także czy szkoda powinna być naprawiona w ramach gwarancji.

Zarzut braku odpowiedzialności pozwanego z powodu objęcia szkody gwarancją (§ 9 ust. 3 OWU OC) nie jest zasadny, bowiem z istoty gwarancji określonej w art. 577 § 2. k.c. wynika, że obowiązki gwaranta mogą w szczególności polegać na zwrocie zapłaconej ceny, wymianie rzeczy, bądź jej naprawie oraz zapewnieniu innych usług, a zgodnie z § 3 art. 577 k.c. jeżeli została udzielona gwarancja co do jakości rzeczy sprzedanej, poczytuje się w razie wątpliwości, że gwarant jest obowiązany do usunięcia wady fizycznej rzeczy lub do dostarczenia rzeczy wolnej od wad, o ile wady te ujawnią się w ciągu terminu określonego w oświadczeniu gwarancyjnym. Z przepisów tych wynika, że wszelkie roszczenia wynikające z gwarancji związane są wyłącznie z rzeczą, na którą udzielono gwarancji, a więc dotyczą np. naprawy lub wymiany rzeczy, co wykonawca - firma (...) sp. z o.o. w O. wykonał dokonując naprawy instalacji rekuperacji, wymieniając rury i ocieplając je. W konsekwencji uprawnienia powodów z tytułu gwarancji nie dotyczą szkody wyrządzonej przez objętą gwarancją rzecz – instalację rekuperacji – w majątku powodów nie wchodzącego w zakres przedmiotowej instalacji. Reasumując roszczenie powodów wchodzi w zakres odpowiedzialności pozwanego, który nie może zwolnić się z odpowiedzialności na podstawie § 9 ust. 3 OWU OC.

Nie jest zasadny również zarzut pozwanego, że szkoda powstała w wyniku nieprawidłowego wykonania wentylacji dachu budynku powodów. Wskazać należy, iż w postępowaniu cywilnym obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (por. wyrok SN z 17 grudnia 1996r., sygn. akt ICKU 45/96, publ. OSNC 1997/6-7/76). Powodowie wykazali opinią biegłego z zakresu budownictwa, który dokonał oględzin przedmiotowego budynku, że wentylacja dachu była prawidłowa, gdyż zamontowane były w płaszczyźnie dachu dachówki wentylacyjne, otwory wentylacyjne tzw. grzybki, a także zastosowano kanał wentylacyjny w kominie oraz otwory wentylacyjne wykonane w ścianach kolankowych budynku oraz w podbitce otaczającej cały budynek (co 11 panel podbitki posiada oryginalnie wydrążone otwory wentylacyjne). Natomiast pozwany nie wykazał, że w czasie wystąpienia szkody w budynku powodów nie była wykonana właściwa wentylacja dachu. Pozwany dokonał bowiem oględzin budynku powodów i sporządził dokumentację fotograficzną, a mimo to nie udokumentował konstrukcji dachu budynku w tym zakresie, a więc nie wykazał zasadności swojego zarzutu. Ponadto nawet w przypadku powstania zagrzybienia na skutek wadliwości wentylacji, to opinia (...)kategorycznie wskazuje, że szkoda wynika z zalania budynku, za którą odpowiada pozwany.

Na podstawie opinii biegłego z zakresu budownictwa Sąd ustalił wartość szkody na kwotę 103.247,30 zł brutto, w tym kwota 95.599,35 zł netto i kwota 7.647,95 zł. podatku VAT. W konsekwencji Sąd zasądził powyższą kwotę oddalając powództwo w pozostałym zakresie jako niewykazane.

O odsetkach od zasądzonej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Powodowie określili termin, od którego żądają odsetek na dzień 26 marca 2012 r. Na podstawie art. 817 § 1 k.c. zakład ubezpieczeń ma 30 dni na spełnienie świadczenia od daty zgłoszenia szkody. Pozwany decyzją z dnia 26 marca 2012 r. odmówił wypłaty świadczenia, czym zakończył postępowanie likwidacyjne. W związku z tym termin spełnienia świadczenia upływał w dniu wydania decyzji, dlatego Sąd zasądził odsetki od dnia następnego – 27 marca 2012 r.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Powodowie przegrali sprawę z nieznaczącej części ok. 1 %. W związku z tym Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kaliszu kwotę 4.868,94 zł tytułem nieuiszczonych wydatków na opinie biegłych i koszty świadka, które nie zostały pokryte z zaliczki powodów. (punkt 3 wyroku)

Ponadto Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów zwrot kosztów procesu, na które składają się kwota 5.163 zł opłaty od uwzględnionej części powództwa, kwota 6.957,55 zł tytułem zaliczek powodów na opinie biegłych oraz

kwota 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.), oraz 17 zł opłaty od pełnomocnictwa. Należy podkreślić, że Sąd nie uwzględnił wniosku powodów o podwójną stawkę minimalną wynagrodzenia pełnomocnika, ponieważ nakład pracy w niniejszej sprawie nie przekraczał nakładu pracy w typowej sprawie tak istotnie, aby uzasadniał przyznanie wielokrotności stawki minimalnej. (punkt 4 wyroku)

SSO Mirosława Marciniak